

50 godina prvog novozaagrebačkog naselja **Kvartovski duh Trnskog**

Početak izgradnje središta i nebodera, 1964.

Snimio Slavko Cvetnić.

Naziv Novi Zagreb prvi se put upotrebljava kao ime naselja Trnsko, a tek sredinom 70-ih kao ime Općine Novi Zagreb; prema planu iz 1962., cijeli se prostor s desne obale Save naziva Južni Zagreb

Napisao: **Kristian Strukić**,
autor i voditelj projekta "Zagrebački kvartovi"

Južni (Novi) Zagreb nastao je kao koncept koji je trebao sadržavati 25 stambenih zajednica, od kojih je realiziran tek dio njih. Osnovu tog programa, temeljenog na funkcionalističkom modelu planiranja, čine stambene zajednice koje su planirane i izvedene kao cjeline. Nastaju od kraja 50-ih godina 20. stoljeća i većim su dijelom definirane do 80-ih, nakon čega se dovršavaju.

Zanimljivo je da se naziv Novi Zagreb prvi put upotrebljava kao ime naselja Trnsko, a tek sredinom 70-ih kao ime Općine Novi Zagreb. Prema prvom urbanističkom planu iz 1962. godine, cijeli se prostor s desne obale Save naziva Južni Zagreb.

Izložbom "Pola stoljeća Trnskog – priča jedne generacije" predstavilo se prvo cjelovito planirano i urbanizirano novo-

zaagrebačko naselje, koje se počelo graditi pod nazivom *mikrorajon Novi Zagreb I i II*, prema idejnom urbanističkom projektu izrađenom 1959.-60. godine. Autori su urbanističkog plana naselja arhitekti Zdenko Kolacio, Mirko Maretić i Josip Uhlak, plana hortikulture Mira Halambek-Wenzler, a izrađeni su u Urbanističkom zavodu grada Zagreba. Tijekom izgradnje naselja, u veljači 1964. projekt je doraden, a naziv *mikrorajon Novi Zagreb I i II* promijenjen u ime *Stambena zajednica Trnsko*.

Uvodni dio izložbe predstavio je urbanistički koncept kojim se tada rješavao najveći gradski problem nedostatka stanova, uzrokovan velikim migracijama zbog industrijalizacije. Sljedeći dio izložbe govorio je o životu u naselju Trnsko, sportu, glazbi, svakodnevicu, međusobnom povezivanju stanovnika i stvaranju kvartovskog duha. Pritom je osnova bila praćenje jedne generacije od razdoblja kad se kao mlade osobe doseljavaju u naselje u izgradnji tijekom 60-ih godina. Pratio se njihov život uz gradilište i odrastanje s naseljem do 80-ih godina, kad se uglavnom sele u druge dijelove grada ili svijeta. Danas okupljanje te prve generacije, ali i novih trnskaških generacija, oko Virtualnoga zavičajnog muzeja Trnsko govori da na postojanje kvartovskog duha nije utjecala prostorna dimenzija.

Djeca iz susjedstva, 60-ih

Kvartovski duh, nastao tijekom odrastanja, ostao je u stanovnicima Trnskog, bez obzira na mjesto gdje danas žive.

Povezivanje sa širom društvenom zajednicom sastavni je dio projekta Zagrebački kvartovi, a na ovoj izložbi očitovalo se i kroz suradnju koju je Muzej grada Zagreba ostvario s kvartovskim Virtualnim zavičajnim muzejom Trnsko (www.trnsko.net). Prihvatanjem prijedloga Mladena Klemenčića i Ratka Cvetnića o tome da upravo Trnsko predstavi novozaagrebačko područje u ovom projektu, povezivanje sa širom društvenom zajednicom nastojali smo ugraditi u osnovu koncepcije izložbe. O tome govori činjenica da se izložba temeljila na građi Zbirke fotografija Muzeja grada Zagreba, ali i na otprilike 65 privatnih albuma, većinom ranih novozaagrebačkih doseljenika (iz fundusa Virtualnog zavičajnog muzeja Trnsko). Osim fotografija, izloženi su i planovi tog područja te maketa, koja je za tu priliku restaurirana, i koja prikazuje kako je Novi Zagreb zamišljen 1962., kad se radio prvi plan tog područja. ●

Foto: Miljenko Gregl

Izložba "Pola stoljeća Trnskog – priča jedne generacije"